

Koronavirüs Salgını Süresince Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İzleme Raporu

MOR ÇATI
KADIN SIĞINAĞI VAKFI

Koronavirüs Salgını Süresince Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İzleme Raporu

İlk defa 11 Mart tarihinde Sağlık Bakanı tarafından Türkiye’de koronavirüs görüldüğü açıklandı. O tarihten bu yana önlemler artarak alınırken kamu yaşamında önemli değişiklikler meydana geldi. Biz de Mor Çatı olarak 16 Mart tarihinden itibaren evden çalışmaya, şiddet başvurularını Vakıf cep telefonu üzerinden almaya başladık. Kısa süre içinde kadına yönelik şiddetle mücadele mekanizmalarında ciddi aksaklıklar yaşanmaya başladığını gözlemledik. Bu sürece dair görüşlerimizi daha önce paylaştığımız basın bültenleri[1] ile kamuoyuna ilettik. Mor Çatı’yı arayan kadınları yönlendirebilmek ve kamu kuruluşlarının bu süreçte nasıl stratejiler geliştirdiklerini anlayabilmek için kadına yönelik şiddetle mücadele ile yükümlü kurumları arayarak bilgi almaya çalıştık.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına (AÇSHB) bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM) ile yaptığımız görüşmede yalnızca gerekli önlemleri aldıkları bilgisini edinebildik. Gerekli önlemlerin bilim kurulu tarafından tavsiye edilen önlemler olduğunu anladık. 3 Nisan 2020 tarihinde ise KSGM sayfasında “Kadın Konukevlerinde Koronavirüse Karşı Ek Tedbirler Alındı” başlıklı bir açıklama yayınlandı[2]. Bu açıklamada sığınaklarda sağlık kontrolü, düzenli dezenfektasyonun yapılması gibi bilgilerin yanı sıra can güvenliği tehdidi olan kadınlar dışında sığınaklara kabul yapılmadığı belirtiliyor. Bir diğer ifadeyle Bakanlık 6284 sayılı Kanun ve Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkındaki Yönetmelik

ihlal ediyor. Can güvenliği tehdidi olup olmadığının kanıtı olarak darp raporu talep edildiğini biliyoruz. Halbuki 6284 sayılı Kanun gereğince kanıt talep edilemez. Ayrıca yönetmelikte sığınaklar “Fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik ve sözlü istismara veya şiddete uğrayan kadınların, şiddetten korunması, psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanmak suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri” yerler olarak tanımlanmaktadır. Açıklamadaki bir diğer bilgi ise sığınağa kabul edilmeyen kadınların 6284 sayılı Kanun kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarına ait sosyal tesis, yurt veya benzeri yerlerde geçici olarak “misafir” edildiği yönünde. 6284 sayılı Kanun kadına yönelik şiddet üzerine düzenlemeler içermektedir. Kanun gereğince işlem yapmak, bu kadınların şiddete maruz kaldıklarını kabul etmek fakat sığınak yönetmeliğinde aksi belirtilmiş olmasına rağmen sığınak desteği vermemek anlamına geliyor. Ayrıca kadınlardan ve iletişime geçtiğimiz kurum çalışanlarından aldığımız bilgi, bu uygulamanın varlığından kimsenin haberdar olmadığını gösterdi. Gerek kolluk kuvvetleri gerek Şiddet Önleme İzleme Merkezleri (ŞÖNİM), kadınlara kalacak yer için yönlendirme yapmıyor. Görüyoruz ki Bakanlık henüz salgın süresince kadına yönelik şiddetle mücadele için bütünlüklü bir acil eylem planı açıklamadığı gibi devlet kurumu olarak devletin kanun ve yönetmeliklerini ihlal etmektedir.

[1] Koronavirüs nedeniyle evlere kapanan kadınlar güvende mi? <https://morcati.org.tr/basin-aciklamalari/koronavirus-nedeniyle-evlere-kapanan-kadınlar-guvene-mi/>
Kadınların Can Güvenliği Gözden Çıkarılamaz! <https://morcati.org.tr/basin-aciklamalari/kadınların-can-guvenligi-gozden-cikarilamaz/> satır gövde metni ekle

[2] Kadın Konukevlerinde Koronavirüse Karşı Ek Tedbirler Alındı <https://www.ailevecalisma.gov.tr/ksgm/haberler/kadin-konukevlerinde-koronaviruse-karsi-ek-tedbirler-alindi/>

KSGM ile yaptığımız görüşmede alabildiğimiz oldukça kısıtlı bilgi de bize Bakanlığın şeffaf çalışma yürütmediğini ve bir acil eylem planı olmadığını gösterdi. İstanbul Valiliğine ise ulaşmayı dahi başaramadık. ŞÖNİM ile iletişime geçtiğimizde ise Bakanlığın açıklamalarına benzer cevaplar aldık. Sığınaklara yalnızca can güvenliği riski olan kadınları aldıklarını, barınma için başvuranları almadıklarını söylediler. Burada esas sorun şiddetin ve şiddete maruz kalan kadının durum ve ihtiyaç analizinin yapılma biçimi. Her ne kadar Kanunda şiddetin sadece fiziksel olmadığı vurgulanıyor olsa da fiziksel olmayan bir şiddet biçimine maruz kalmış kadınların sığınak ihtiyaçlarının barınma ihtiyacı olarak tanımlandığını görüyoruz. Fiziksel şiddet kanıtı olarak ise darp raporu talep ediliyor. Bir başka ifadeyle Kanun'da belirtilen "şiddetin her türlü" tanımına rağmen fiziksel olmayan bir şiddet türüne maruz kalan kadınlar sığınağa kabul edilmiyorlar. Kabullerde ikamete bakılıyor, ikameti başka ildeyse kadınlar sığınağa alınmıyorlar. Ayrıca kadınların sığınak talepleri için en çok başvurdukları kolluk birimlerinde yanlış bilgilendirildikleri, salgın bahane gösterilerek caydırıcı ve kötü uygulamalara maruz kaldıklarını gördük. Yine bu birimlerce alınması gereken tedbir kararlarının ise alınmadığını öğrendik. Bu uygulamanın da yönetmelikte bir karşılığı bulunmuyor. Koronavirüse karşı nasıl önlem alındığı bilgisine ise erişemedik. Koronavirüs testi yaptırıldığını söyleyen yetkililer olduğu gibi, bunu her kadın için yapmanın mümkün olmadığını söyleyenler de oldu. Yine çalışmalarını hakkında bilgi almak için aradığımız İstanbul Valiliğine ise ulaşabilmek mümkün olmadı.

Mor Çatı Dayanışma Merkezi Deneyimi

Mor Çatı Dayanışma Merkezi bu süreçte baş-

vuru almaya, şiddete maruz kalan veya kadına yönelik ayrımcılıklardan ötürü yoksulluk yaşayan ve evsiz kalan kadınlarla dayanışma kurmaya devam ediyor. Ulusal ve uluslararası medyada paylaşılan kadına yönelik şiddetin arttığına dair bilgiler bu konuya dikkat çekerek çok önemli bir etki yarattılar. Özellikle evlerin kadınlar için ne kadar tehlikeli yerler olduğunu, güvenli ve korunaklı olarak kodlanan ailenin aslında kadınların ve çocukların şiddete maruz bırakıldığı kurumlar olduğunu yeniden hatırlattılar. Fakat şiddetin arttığını vurgulayan bu haberlerin, kadına yönelik şiddetin salgından ötürü arttığına dair bir algı yaratması da kaçınılmaz oldu. Kadınların şiddet uygulayan erkek ile bir anda evde yalnız kalmaya başladığı doğru. Salgın nedeniyle şiddet uygulayanla birlikte eve kapanan kadınlar, 24 saat boyunca ev içi şiddete maruz kalabildikleri bir sürece girdiler. Ancak bu durum salgın öncesinde bu kadınların şiddete maruz kalmadıkları, şiddetin yeni başladığı anlamına gelmiyor. Mor Çatı olarak şiddete maruz kaldığı için destek almak isteyen kadınlardan devlet kurumlarında yaşadıkları ihmal ve ihlaller ile ilgili edindiğimiz bilgiler, kadına yönelik şiddetle mücadelede gerçek bir iradenin ortaya koyulmadığını gösteriyor. Duruma ciddiyetle yaklaşılmadığı için zaten işlemeyen kadına yönelik şiddetle mücadele mekanizmalarının en ufak bir toplumsal olayda tek tek çöktüğünü izliyoruz.

Salgın öncesinde de polis kadınları "biz bir şey yapamayız" diyerek eve gönderiyordu. Şimdi de öğreniyoruz ki kadınlar fiziki muayene için hastaneye dahi götürülmüyor, hakları konusunda bilgilendirme yapılmıyor veya eve dönmeleri için caydırıcı ifadeler kullanılıyor. Zaten kötü olan uygulamaların virüs bahanesiyle tamamen tıkanmış ve kötüleşmiş olduğunu görüyoruz. Polis başından savmak için "virüs var, her gün 15

kişi geliyor uzak durun kimin ne olduğunu bilmiyoruz" gibi ifadeler kullanıyor. Hatta daha da ileri giderek, "şikayetten vazgeç, evine git veya arkadaşına git, sığınaklar kapalı, sığınaklar daha kötü" gibi sözler söylüyorlar. Bu süreçte başvurulardan edinilen bilgiye göre, polis 6284 sayılı Kanun ile ilgili "bunu valilik yapıyor oraya gitmeniz gerekiyor" diyerek yine yanlış bilgiler veriyor. 6284'ü sadece ikamet ettiği ilçedeki karakoldan alabileceği de yine daha önceki dönemlerde olduğu gibi kadınlara verilen yanlış ve caydırıcı bilgilere bir başka örnek. Kadınların virüs salgınına rağmen çocuklarla birlikte karakol karakol dolaştırıldığına şahit oluyoruz. Kadınların şikayet etmesi ya da şiddete karşı adım atması başlı başına zorlu bir süreç. Üstüne salgın tehdidi varken kadınları o kurumdan bir başkasına yolladıklarını, hiçbir çözüm sunmadan, alternatif yaratmadan veya görev ihmal ederek kadınları rahatlıkla geri çevirdiklerini öğreniyoruz.

Türkiye'de kadına yönelik şiddet özelinde bir acil yardım hattı bulunmuyor. Onun yerine tüm dezavantajlı grupların sosyal destek ihtiyaçlarına cevap vermekle yükümlü bir hat var. Gerek kadın örgütleri gerekse İstanbul Sözleşmesi izleme mekanizması olan GREVIO'nun Türkiye değerlendirme raporu bu hatta dair ihtiyacı ortaya koymuş ve ALO 183'ün gerektiği gibi çalışmadığını tespit etmiştir. Salgın süresince bu taleplerimizin karşılanmasına ne kadar ihtiyaç olduğunu bir kez daha gördük. Zira ALO 183'e yoğunluktan ötürü ulaşamadığını, ekonomik yardım taleplerinin yoğunlaşması nedeniyle sistemin tıklandığını gözlemledik. ALO 183 tarafından Mor Çatı'ya yönlendirildiğini söyleyen kadınlarla dahi karşılaştık. Devlet kurumları yerine bir kadın örgütüne yönlendirmek zorunda kalıyor olmaları, çökmüş olan sistemde çalışanların çaresizliğini gösteriyor.

Her zaman dediğimiz gibi sürekli olarak ve sadece kadına yönelik şiddet konusunda destek veren bir acil yardım hattının varlığı hayati önem taşıyor.

ŞÖNİM'ler kadınlara korona testi yaptırmadan sığınağa gidemeyeceğini söylerken polisin hastanede kadınlara eşlik etmediğini öğreniyoruz. Hastanede tek başına test olma şansı olmayan kadınlar sığınak desteğinden faydalanamıyor. Kadınların ikameti başka bir ilde ise gitmek istediği sığınağa alınmadıklarını görüyoruz. Barınma ihtiyacı nedeniyle sığınaklara başvuran kadınlar sığınağa alınmıyor, barınma ihtiyaçlarına dair ise hiçbir alternatif çözüm üretilmiyor. Sadece şiddet nedeniyle kabul yapılabildiğini paylaşan ŞÖNİM'in darp raporu olduğu halde bir kadını yine korona testi olmadığı için kabul etmediğini ve test yaptırmaması için de alternatif sunmadığını gördük. Ayrıca sığınakların dolu olduğu gerekçesiyle kadınların geri çevrilmesi, sığınak kapasitelerinin yetersizliğini yeniden gösteriyor. Nüfusu 100.000'den fazla olan belediyelerin sığınak açma yükümlülüğüne rağmen sığınak açmayan belediyelere hiçbir yaptırım uygulanmadığını yeniden hatırlatıyoruz.

Özellikle işsiz kalmaların artması nedeniyle sosyal yardım taleplerinin ciddi anlamda arttığını ve bu talebin de karşılanmadığını gözlemliyoruz. Maddi destek ihtiyacı olan kadınlardan sosyal yardım veren kaymakamlık, sosyal hizmet merkezleri gibi kurumların hiçbirine telefon ile ulaşamadığını, ofislerin de kapalı olduğunu öğreniyoruz. Bir kısım belediyeler maddi destek sağlayacaklarını belirttikleri halde Mor Çatı'ya başvuran kadınlar bu desteklere ulaşamadığını ifade etmiştir. Cumhurbaşkanı'nın talimatı doğrultusunda muhtara başvuran bir kadın ise muhtarın de-

diklerini şöyle paylaştı: "para desteği için kaç kişiyi gönderdim ama kimse alamadı".

Eğitim hakkından yoksun bırakılan, çalışması engellenen ve çalıştığında da eşit işe eşit maaş alamayan kadınlar ekonomik gelir elde edemeyen veya yoksul bırakılan kesim oluyor. Ev işleri veya çocuk bakımı gibi güvencesiz ve görünmez emeklerin ekonomik hiçbir getirisi olmadığından kadınların bağımsız hayat kurmaları imkansız hale getiriliyor. Bu koşullarda şiddete maruz kalan kadınların bir de sosyal yardımlardan mahrum bırakılması kadınların can güvenliklerini riske atıyor.

Kadınların şiddetten uzaklaşmaları için yukarıda saydığımız mekanizmaların hiçbirine ulaşamaması veya bu mekanizmaların gerektiği gibi uygulanmaması ciddi sorunlar yaratıyor. Bu alanda çalışan kadın örgütleri olarak, kadınların bu kadar kolay gözden çıkarılmasına, alınması gereken önlemler ve kriz çalışmalarının ihmal edilmesine göz yummayacağız.

Yerel yönetimler

Yerel yönetimler, kadına yönelik şiddetle mücadelenin en önemli aktörlerinden biri. Belediyeler bir kamu kurumu olarak kadınların şiddetten uzaklaşabilmek için ihtiyaç duydukları destekleri sağlamakla yükümlüdürler. Ayrıca Belediyeler Kanunu 14. Maddesi uyarınca nüfusu 100.000 ve üzeri olan belediyelerin sığınak açma zorunlulukları bulunmaktadır. Bunun yanı sıra kadın danışma merkezlerinde kadınlara sosyal, psikolojik ve hukuki destek vermek, ihtiyacı olanlara sosyal yardım ulaştırmak belediyelerin sorumluluğudur. Mor Çatı olarak gözlemimiz yıllar içerisinde iyi uygulamaların hayata geçirilmesine rağmen büyük oranda belediyelerin bu sorumluluklarını yerine getirmekten uzak

olduğu yönünde.

Kadın örgütleri olarak, özellikle de Sığınaklar ve Da(ya)nışma Merkezleri Kurultayı sonuç bildirgelerinde, kadına yönelik şiddetle mücadelede belediyelerin sorumluluğunu yıllardır hatırlatıyoruz. Kadınların şiddete karşı mücadelelerinde en önemli araçlardan olan kadın danışma merkezleri ve sığınaklar için yerel yönetimlerce ayrılan bütçenin artırılması, sığınak ve dayanışma merkezi olmayan il ve ilçelerde bu birimlerin açılması, mevcut birimlerin sayı ve kapasitelerinin artırılması ve yereldeki kadın örgütlerinin bu alandaki çalışmalarının desteklenmesi gerektiğini tekrarlıyoruz.

Pek çok belediye bu konuda üzerlerine düşen sorumluluğu yerine getirmediği gibi yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmiyor olmalarının bir yaptırımını da bulunmuyor. Bu belediyeler seçmenlerinin yarısını oluşturan kadınların ihtiyaçlarına yönelik çalışma yapmıyorlar. Bu durumun bir sonucu olarak şiddetten uzaklaşmaya karar vermiş kadınların ihtiyaç duydukları desteklere erişemediklerinde yaşadıkları zorluklara tanıklık ediyoruz.

Koronavirüs salgını nedeniyle olağanüstü bir dönemden geçtiğimiz şu günlerde, kadınların destek mekanizmalarına ulaşmakta yaşadıkları güçlüklerde belediyelerin sorumluluklarını yerine getirmiyor oluşlarının payı da oldukça büyük. Belediyelerin kadına yönelik şiddetle mücadeleyi ana gündemleri olarak ele almayışlarının bir sonucu olarak ya var olan desteklerin azaltıldığı ya da hiç olmayışı nedeniyle şu an karşı karşıya kaldığımız krizde payları olduğunu görüyoruz.

Çeşitli büyükşehir ve ilçe belediyeleri ile görüşmeler yaparak bu dönemde verdikleri

destekleri, salgının çalışmalarını nasıl etkilediğini ve nasıl güçlükler yaşadıklarını sorduk. Karşılaştığımız sorunlar arasında en yapısal olanı daha önce de eleştirdiğimiz, konukevi yönetmeliğinin belediyelerin sığınaklarına sadece ŞÖNİM'lerden yönlendirme yapılmasını şart koşan düzenlemesi oldu. Kimi şehirlerde ŞÖNİM sığınak kabulü yapmadığı için belediye sığınaklarına kabul yapamadıklarını öğrendik. Hatta ŞÖNİM kabul yapmadığı için polisin sığınak talebinde bulunan kadınlar için belediyeyi aradığını fakat onlar da ŞÖNİM olmadan kabul yapamadıkları için bir kısır döngü içine girildiğini aktardılar. Bunun yanı sıra kayyum atanan bazı büyükşehir ve ilçe belediyelerinde belediyelere bağlı sığınakların salgın koruma tedbirleri ve personel yetersizliği dolayısıyla başvuru almadıklarını öğrendik.

Belediyeler tarafından bu süreçteki ihtiyaca yönelik geliştirilen çeşitli destekler olduğunu gördük. Telefon ile ya da online psikolojik destek veren, yalnız yaşayan kadınlara sosyal yardım gönderen belediyeler iyi örnekler olarak karşımıza çıktı.

Sosyal yardım başvurularında artış tüm belediyelerde gözlenen bir durumdu. Yaşanan krizin yarattığı ekonomik sıkıntılar; özellikle yoksulları, güvencesiz işlerde çalışanları daha derin etkiliyor. Kimi belediyelerin özellikle yaşlılara ve engellilere sosyal destek ve yardıma, kimilerinin ise erzak yardımına odaklandığını gördük. Salgın nedeniyle oluşmuş ihtiyaçlara yönelik çözüm geliştirmeleri oldukça önemli görmekle birlikte, bir diğer yandan kadın danışma merkezlerindeki çalışmanın ikinci plana atıldığını görüyoruz. Öyle ki kadın danışma merkezlerinde çalışan meslek elemanlarının çalışması zorunlu olmayan eleman olarak değerlendirildiği ya da sosyal destek birimle-

rine kaydırıldıkları örnekler gördük. Bu birimlerde çalışanların telefon ile ya da online olarak evden destek vermeye devam etmelerini sağlayacak bir sistemin çok az belediyede kurulduğunu gördük.

Sığınaklarda yer olmaması bir diğer sorun olarak karşımıza çıktı. Sığınak sayısının yetersizliği nedeniyle ihtiyaç duyan her kadının sığınağa alınmadığını gözlemliyoruz. Bu durumun sorumlularından biri de sığınak açmayı gündemlerine almamış belediyelerdir. Bu süreçte sığınak ihtiyacı kadar barınma ihtiyacı da artacağından, belediyelerin bu ihtiyaçlara yönelik çözüm üretmeyi gündemlerine alması gerekiyor.

Mahalli idarelerin koronavirüs salgını süresince koordine olup il ve ilçelerindeki kadınların ihtiyaçlarına cevap verecek acil plan yapmaları ve uygulamaları gerekiyor.

Barolar ve Adli Yardım Birimleri

Koronavirüs salgını kapsamında, barolar, uzaktan çalışma ve dönüşümlü çalışma modeline geçtiler. Ancak bazı baroların adli yardım büroları tamamen kapalı, birkaç ilde ise büro personeli dönüşümlü olarak çalışıyor. Ulaşabildiğimiz büro personeli ve adli yardımdan sorumlu avukatlar, kadınlardan gelen başvuruların çok azaldığını, neredeyse hiç başvuru almadıklarını söylediler. Ne var ki, erkek şiddetinin kesintisiz devam ettiği düşünüldüğünde, kadınların acil yardım taleplerinin devam ettiğini bilmekteyiz. Salgın koşulları göstermiştir ki baroların Adli Yardım Bürolarında yalnızca kadınlara hizmet veren acil yardım hatları olmalıdır. Arayan kadınları dinleyen ve gerekli hukuki bilgiyi verebilecek donanımda kişilerin destek hizmetini kesintisiz sürdürmesi gerekir.

Bunun yanı sıra, şiddetin önlenmesine/durdurulmasına dair talepleri olan kadınların, 6284 Sayılı Kanun'dan yararlanabilmeleri için, adli yardım büroları tarafından, fakirlik şartını taşımaları aranmaksızın kendilerine en seri şekilde avukat atamadığını biliyoruz. Oysa İstanbul Sözleşmesi'ne göre, barolar tarafından şiddete maruz kalan kadınlara her türlü hizmetin hiçbir koşul aranmadan ücretsiz olarak verilmesi şarttır. Salgın sürecinde bize ulaşan kadınlar ve kadınlara gönüllü destekler veren adli yardım ve kadın hakları merkezleri avukatlarından edindiğimiz bilgilere göre, kolluk güçleri kendilerine başvuran şiddete maruz kalmış kadınlara yanlış bilgi verme ve onları caydırmaya çalışma gibi kötü uygulamalarda bulunmaya devam ediyorlar. Bu koşullarda baroların kadınlara 6284 sayılı Kanun'un uygulanması için sağlayacakları destekler hayatidir ve çoğunlukla kadın hakları merkezleri tarafından gönüllü olarak verilen destekler kurumsal hale getirilmeli, gönüllülük esasından çıkarılarak adli yardım bünyesinde kurumsallaşmalıdır.

Neler yapılmalı?

Bu süreçte kadına yönelik şiddetle mücadele etmek için acil eylem planı şart. Her kurumun sorumluluğunu etkin bir şekilde yerine getirmesi, kadına yönelik şiddetle mücadeleyi öncelikli bir mesele olarak görmesi ve salgın nedeniyle ortaya çıkan özgül durumları göz önünde bulundurup çözüm üretmesi gerekiyor. Mor Çatı olarak önerilerimiz şöyledir:

1- Online sosyal, psikolojik ve hukuki destek verilmeli ve sosyal yardımların arttırılması, ulaştırılması için Sosyal Hizmet Merkezi kriz masaları oluşturulmalıdır.

2- Alo 183 kadına yönelik şiddet özelinde Acil Yardım Hattı olarak çalışmalıdır. Hattın kapasitesi artırılmalı ve vaka takibi yapılmalıdır.

3- Kolluk kuvvetleri 6284 sayılı Kanun'da tanımlanan görevlerini harfiyen, ihmal etmeden yerine getirmeli, getirmeyenler hakkında cezai işlem uygulanmalıdır. Şiddet uygulayanın evden uzaklaştırılması için gerekli uzaklaştırma kararları kanıt talep etmeden alınmalı, alınanların takipçisi olunmalı ve sığınak talebinde bulunan kadınlar yönlendirilmelidir. Kadınların talepleri öncelikli olmalı, karakollarda kadınlar saatlerce bekletilmemelidir.

4- Sığınak ve acil barınma ihtiyaçları salgına ilişkin sağlık önlemleri uygulanarak sağlanmalıdır. Kadınların yaşadığı şehir, milliyeti, darp raporu olup olmadığı sığınağa kabul için şart olarak sunulamaz. Sığınak olmayan şehirlerde veya yer olmadığı durumda sığınak yerine kullanılacak yerler, alanlar sağlanmalıdır. Sığınaklarda gerekli sağlık tedbirleri derhal alınmalı (düzenli ateş ölçümü, maske kullanımı, temizlik tedbirleri vb.) sığınaklardaki odalar ayrılmalı, risk grupları mevcut ise karantina haline uygun yerleşimler planlanmalıdır.

5- 6284 sayılı Kanun'u uygulama kararlılığı gösterilmeli ve keyfi uygulamaların önü kesilmelidir. Kadınların ve çocukların güvenliği devletin sorumluluğudur. Görev ihmallerine göz yumulmamalı, kanunu uygulama kararlılığı gösterilmelidir. Kamu spotu aracılığıyla kamuoyu, salgın önlemleri süresince bu haklarının var olduğu konusunda bilgilendirilmelidir.

6- Aile Sağlığı Merkezleri tarafından ücretsiz doğum kontrol araçları ve ertesi gün hapı dağıtılmalıdır.

Kurumların çalışma alanları ve yükümlülüklerini gözeterek hazırladığımız talep ve önerilerimiz ise şöyledir:

Valilik

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair yasa ve Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkındaki Yönetmelik kapsamında mülki amirliklerin de yetki alanına giren;

- Şiddete maruz kalan kadınların 6284 sayılı kanun gereğince talep ettikleri koruma kararlarının ivedilikle çıkartılması için gereken işlemlerin aksamadan yapılması
- Şiddete maruz kalan kadınların sığınak başvuruları doğrultusunda yönlendirmelerinin ivedilikle yapılması, sığınaklara erişilemiyorsa kadınlara varsa çocuklarıyla birlikte alternatif barınma yerlerinin sağlanması,
- Valiliğin Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları'ndan yalnız (varsa çocuklarıyla) yaşayan kadınlara ayni ve nakdi yardımların (kira, gıda, eşya, market kartı vb.) yapılması
- Sığınak ya da barınma ihtiyacı olan ve salgın önlemleri nedeniyle bu desteklere erişemeyen kadınlar için geçici barınma yerleri sağlanması ya da bunun için kadınlara ödenek çıkarılması,
- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları'nın sosyal yardım başvurularını değerlendirirken şiddete maruz kalan kadınların koronavirüs salgını sürecinde kaynaklara erişimlerinin ciddi anlamda kısıtlandığı göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılması,
- Ücretsiz izne ayrılmak zorunda kalan kadınların (halen sigortalı olmasına rağmen ücret almayan) sosyal yardım başvurularında sigortasız olma şartının aranmaması,
- Şiddetten uzaklaşmak için destek taleplerinde bulunan kadınların Koronavirüs salgını nedeniyle ortaya çıkan özel ihtiyaçlarının tespiti ve karşılanması için mekanizmaların oluşturulması ve gereken bütçe ve kaynakların ayrılması
- Koronavirüs salgını sürecinde şiddetle mücadele eden kadınların yaşadıkları sorunları ve güncel destek ihtiyaçlarını tespit etmek için bu alanda çalışan sivil toplum kuruluşları ve kadın örgütleri ile diyalog halinde olunması ve taleplerinin dikkate alınması

Kaymakamlık

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair yasa ve Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkındaki Yönetmelik kapsamında mülki amirliklerin de yetki alanına giren;

- Şiddete maruz kalan kadınların 6284 sayılı Kanun gereğince talep ettikleri koruma kararlarının ivedilikle çıkartılması için gereken işlemlerin aksamadan yapılması
- Şiddete maruz kalan kadınların sığınak başvuruları doğrultusunda yönlendirmelerinin ivedilikle yapılması, sığınaklara erişilemiyorsa kadınlara varsa çocuklarıyla birlikte alternatif barınma yerlerinin sağlanması,
- Kaymakamlıkların Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları'ndan yalnız (varsa çocuklarıyla) yaşayan kadınlara aynı ve nakdi yardımların (kira, gıda, eşya, market kartı vb.) yapılması
- Sığınak ya da barınma ihtiyacı olan ve salgın önlemleri nedeniyle bu desteklere erişemeyen kadınlar için geçici barınma yerleri sağlanması, ya da bunun için kadınlara ödenek çıkarılması,
- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları'nın sosyal yardım başvurularını değerlendirirken şiddete maruz kalan kadınların koronavirüs salgını sürecinde kaynaklara erişimlerinin ciddi anlamda kısıtlandığı göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılması,
- Ücretsiz izne ayrılmak zorunda kalan kadınların (halen sigortalı olmasına rağmen ücret almayan) sosyal yardım başvurularında sigortasız olma şartının aranmaması,
- Kadınların şiddete maruz kaldıklarında erişebilecekleri acil numaralar ve diğer destek birimleriyle ilgili bilgileri içeren broşür ve afişlerin koronavirüs salgını süresince en çok ziyaret edilen market ve eczaneler başta olmak üzere mecburi açık ve ziyaret edilen mekanlara asılması, bu yerlere yakın irtibat masaları kurulması ve kadınlara erişimi için muhtarlıkların da harekete geçirilmesi,
- Şiddetten uzaklaşmak için destek taleplerinde bulunan kadınların koronavirüs salgını nedeniyle ortaya çıkan özel ihtiyaçlarının tespiti ve karşılanması için mekanizmaların oluşturulması ve gereken bütçe ve kaynakların ayrılması
- Koronavirüs sürecinde şiddetle mücadele eden kadınların yaşadıkları sorunları ve güncel destek ihtiyaçlarını tespit etmek için bu alanda çalışan sivil toplum kuruluşları ve kadın örgütleri ile diyalog halinde olunması ve taleplerinin dikkate alınması

İBB ve diğer bütün büyükşehir belediyeleri

- Şiddete maruz kalan kadınların 6284 sayılı Kanun gereğince sahip oldukları haklarıyla ilgili doğru şekilde bilgilendirilmeleri ve ilgili birimlere yönlendirmelerin yapılması,
- Şiddete maruz kalan kadınların sığınak talepleri olması halinde doğru şekilde bilgilendirilmeleri ve ilgili birimlere yönlendirmelerin yapılması,
- Sığınak ya da barınma ihtiyacı olan ve karantina koşullarında bu desteklere erişemeyen kadınlar için geçici barınma yerleri sağlanması, ya da bunun için kadınlara ödenek çıkarılması,
- Sığınak ve barınma ihtiyacı olan kadınların kalabileceği sosyal izolasyon yerlerinin sağlanması,
- Kent düzeyinde şiddete maruz kalan kadınların erişebileceği ve ihtiyaç duyabilecekleri hukuki, sosyal ve psikolojik desteklere doğru bir biçimde yönlendirilebileceği bir telefon hattının ya da online sistemin kurulması ve ihtiyaç halinde bu hatta çalışacak kişilerin alanda çalışan kadın örgütlerinden destek alması,
- Belediye bünyesinde kadınlara doğrudan destek veren (sosyal yardım/destek işleri, kadın koordinasyon vb.) birimlerinin işleyişindeki aksaklıkların çözülmesi ve kadınlar için erişilebilir desteklerin bu birimlerden doğru sağlanması
- Hali hazırda belediyenin sosyal yardım sistemi içinde bulunan yalnız (varsa çocuklarıyla) yaşayan kadınlara ve yine koronavirüs salgını nedeniyle sosyal yardımlara ihtiyaç duyan kadınlara aynı ve nakdi yardımların (kira, gıda, eşya, market kartı vb.) yapılması
- İlgili birimlere yapılan sosyal yardım başvurularını değerlendirirken şiddete maruz kalan kadınların koronavirüs sürecinde kaynaklara erişimlerinin ciddi anlamda kısıtlandığı göz önünde bulundurulurken değerlendirme yapılması,
- Ücretsiz izne ayrılmak zorunda kalan kadınların (halen sigortalı olmasına rağmen ücret almayan) sosyal yardım başvurularında sigortasız olma şartının aranmaması,
- Şiddete maruz kalan ve güvenlik tehdidi olan kadınların sosyal destek başvurularının resmi mahkeme kararların varlığına bakılmaksızın beyanları üzerinden gizli biçimde tutulması ve 3. kişilere paylaşılmaması,
- Kadınların şiddete maruz kaldıklarında erişebilecekleri acil numaralar ve diğer destek birimleriyle ilgili bilgileri içeren broşür ve afişlerin koronavirüs salgını süresince en çok ziyaret edilen market ve eczaneler başta olmak üzere mecburi açık ve ziyaret edilen mekanlara asılması, bu yerlere yakın irtibat masaları kurulması,
- Yine yukarıdaki bilgilerin kadınlara erişimi için muhtarlıkların da harekete geçirilmesi,
- Hali hazırda evlere hala gidebilen ve yardım ulaştıran çalışanların kadına yönelik şiddet ile ilgili destek mekanizmalarından haberdar olmasının sağlanması ve bilgilendirici materyallerin internet ya da telefona erişimi olmayan kadınlara bu biçimde ulaştırılması,
- Bütün ilçe belediyelerin kadına yönelik şiddetle ilgili alınan önlemler konusunda bilgilendirilerek bu anlamda strateji geliştirmeye davet edilmesi,
- Şiddetten uzaklaşmak için destek taleplerinde bulunan kadınların koronavirüs salgını nedeniyle ortaya çıkan özel ihtiyaçlarının tespiti ve karşılanması için mekanizmaların oluşturulması ve gereken bütçe ve kaynakların ayrılması

İBB ve diğer bütün büyükşehir belediyeleri

- Koronavirüs salgını sürecinde şiddetle mücadele eden kadınların yaşadıkları sorunları ve güncel destek ihtiyaçlarını tespit etmek için bu alanda çalışan kadın örgütleri ve sivil toplum kuruluşları ile diyalog halinde olunması ve taleplerinin dikkate alınması

İlçe Belediyeler

- Şiddete maruz kalan kadınların 6284 sayılı kanun gereğince sahip oldukları haklarıyla ilgili doğru şekilde bilgilendirilmeleri ve ilgili birimlere yönlendirmelerin yapılması,
- Şiddete maruz kalan kadınların sığınak talepleri olması halinde doğru şekilde bilgilendirilmeleri ve ilgili birimlere yönlendirmelerin yapılması,
- Sığınak ya da barınma ihtiyacı olan ve karantina koşullarında bu desteklere erişemeyen kadınlar için geçici barınma yerleri sağlanması, ya da bunun için kadınlara ödenek çıkarılması,
- Sığınak ve barınma ihtiyacı olan kadınların kalabileceği sosyal izolasyon yerlerinin sağlanması,
- İlçe düzeyinde şiddete maruz kalan kadınların erişebileceği ve ihtiyaç duyabilecekleri hukuki, sosyal ve psikolojik desteklere doğru bir biçimde yönlendirilebileceği bir telefon hattının ya da online sistemin kurulması ve ihtiyaç halinde bu hatta çalışacak kişilerin alanda çalışan kadın örgütlerinden destek alması,
- Belediye bünyesinde kadınlara doğrudan destek veren (sosyal yardım/destek işleri, kadın koordinasyon vb.) birimlerinin işleyişindeki aksaklıkların çözülmesi ve kadınlar için erişilebilir desteklerin bu birimlerden doğru sağlanması
- Hali hazırda belediyenin sosyal yardım sistemi içinde bulunan yalnız (varsa çocuklarıyla) yaşayan kadınlara ve yine koronavirüs salgını nedeniyle sosyal yardımlara ihtiyaç duyan kadınlara aynı ve nakdi yardımların (kira, gıda, eşya, market kartı vb.) yapılması
- İlgili birimlere yapılan sosyal yardım başvurularını değerlendirirken şiddete maruz kalan kadınların koronavirüs sürecinde kaynaklara erişimlerinin ciddi anlamda kısıtlandığı göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılması,
- Ücretsiz izne ayrılmak zorunda kalan kadınların (halen sigortalı olmasına rağmen ücret almayan) sosyal yardım başvurularında sigortasız olma şartının aranmaması,
- Şiddete maruz kalan ve güvenlik tehditi olan kadınların sosyal destek başvurularının resmi mahkeme kararların varlığına bakılmaksızın beyanları üzerinden gizli biçimde tutulması ve 3. kişilere paylaşılmaması,
- Kadınların şiddete maruz kaldıklarında erişebilecekleri acil numaralar ve diğer destek birimleriyle ilgili bilgileri içeren broşür ve afişlerin koronavirüs salgını süresince en çok ziyaret edilen market ve eczaneler başta olmak üzere mecburi açık ve ziyaret edilen mekanlara asılması, bu yerlere yakın irtibat masaları kurulması,
- Yine yukarıdaki bilgilerin kadınlara erişimi için muhtarlıkların da harekete geçirilmesi,

İlçe Belediyeler

- Şiddetten uzaklaşmak için destek taleplerinde bulunan kadınların Koronavirüs salgını nedeniyle ortaya çıkan özel ihtiyaçlarının tespiti ve karşılanması için mekanizmaların oluşturulması ve gereken bütçe ve kaynakların ayrılması
- Koronavirüs salgını sürecinde şiddetle mücadele eden kadınların yaşadıkları sorunları ve güncel destek ihtiyaçlarını tespit etmek için bu alanda çalışan kadın örgütleri ve sivil toplum kuruluşları ile diyalog halinde olunması ve taleplerinin dikkate alınması